

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Grandjean [Moritz Anton Grandjean]

Δεν ειξεύρει γράμματα (Er Kann nicht lesen)

Κωμωδία εις πράξιν μίαν

Μετάφραση: Άγγελος Σ. Βλάχος

Παρθενών, Αθήνα

τμ. 2, τχ. 19 (Οκτώβριος 1872), σ. 1067-1077

ΔΕΥ ΕΙΣΕΥΡΕΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΑΝ

(κατὰ τὸ γερμανικὸν τοῦ Grandjean)

ὑπὸ

ΑΓΓΕΛΛΟΥ Σ. ΒΑΛΧΟΥ.

Πρόσωπα.

ΜΙΜΙΚΟΣ.

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ, φίλος του.

ΚΥΡΑ ΣΟΦΟΥΛΑ, οἰκοκυρά του, χήρα.

ΚΑΤΙΝΑ, πλύστρια.

ΚΩΣΤΗΣ, δικαστικὸς γραφεύς.

[Ἐπιπέδον δωμάτιον τοῦ Μιμίκου. Θύρα ἐν τῇ μέσῃ καὶ δεξιᾷ πλαγίᾳ. Ἄριστερᾷ παράθυρον. Ὁρολόγιον εἰς τὸ βᾶθος. Πλησίον τῆς θύρας κάτοπτρον. Καθίσματα. Μικρὸν τραπέζιον.]

ΣΚΗΝΗ Α΄.

ΚΥΡΑ ΣΟΦΟΥΛΑ (εἰσερχομένη ἀριστερῶθεν, καθ' ἣν στιγμὴν σημαίνει τὸ ὁρολόγιον μίαν).
Ἦ ὥρα μία, καὶ ὁ Κύρ Μιμῖκος ἀκόμη νὰ ἔλθῃ! Ποῦ νὰ γυρίζει τέτοιαν ὥραν! Πῶς δὲν ἐπέλασε! (ἀποθέτει ἐν κεκαλυμμένον πινάκιον ἐπὶ τῆς τραπέζης). Καλὰ ποῦ ἐγλύτωσα κι' αὐτὰ ἀπ' τὸ στόμα τοῦ Κυρ Γιαννάκη!—Ἄμ' στάσου, δά! κύρ Γιαννάκη, λέγω, νὰ ἔλθῃ καὶ ὁ φίλος σου· δὲν ἔπεσε ἢ ζέχαρη στὸ νερό.— Νὰ σταθῶ, κυρὰ Σοφοῦλα! ἀμὴ δὲν ῥωτᾶς ἂν μπορῶ νὰ σταθῶ ἀπὸ τὴν πείνα!... Ἔτζιδὰ στρώθηκε ὁ Κύρ Γιαννάκης...— Παναγία μου!—ὁ Θεὸς νὰ μὲ συγχωρέσῃ—ἔλεγα θὰ μὲ φάγῃ κ' ἐμένα. Πῶς μπόρεσα καὶ κράτησα κι' αὐτὸ τ' ὀλίγο, γιὰ τὸν καυμένο τὸν Μιμῖκο! Ἄ!... ἄς ἦνε δά! Μὰ τί νὰ σᾶς πῶ;... βαρέθηκα, στὴν ζωὴν μου, αὐτὴν τὴν ἱστορίαν... Νὰ νοικιάξῃς κάμεραις ἕως τοὺς ἐργένιδες καὶ νὰ τοὺς δίνῃς καὶ φαγί! Πῶ, πῶ, πῶ! κι' ὅπου κακὸ μοῦ θέλει!—Μὰ τί νὰ κάμῃ κανεὶς! Λίγο ἀπὸ τὸν ἕναν, λίγο ἀπὸ τὸν ἄλλον, οἰκονομεῖ τὸ καθημερινό του! (Συγυρίζουσα). Νὰ ἰδοῦμε τώρα, πότε θὰ ἔλθῃ αὐτὸς ὁ παραλυμένος!... Νὰ σοῦ πῶ;... ἂν πολυαργήσῃ, τὸ τρώγω ἐγὼ τὸ πρόγευμά

του... (ἀκούουσα κρότον). — *Α!* νὰ μὴ μ' ἀκουσε;

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΜΙΜΙΚΟΣ, ΚΤΡΑ ΣΟΦΟΥΛΑ.

ΜΙΜ. (Εισέρχεται ἔροματος καὶ καταπίπτει εἰς ἓν κἀθισμα κεκμηκώς). *Α!* ἀφανίστηκα, ἔλυωσα!

ΣΟΦ. Καλὰ ποῦ ἦλθες! λιγάκι ἀκόμα καὶ σοῦ ἔτρωγα τὸ φαγί σου!

ΜΙΜ. Αἰ, δὲ, κυρὰ Σοφοῦλα! τῶκαμνες αὐτό; σ' ἐβάσταγ' ἡ καρδιά σου; (κἀθηται παρὰ τὸ τραπέζιον καὶ τρώγει μετὰ σπουδῆς).

ΣΟΦ. (πλησιάζουσα). Καλὲ ψυχὴ μου, σὺ εἶσαι βρεγμένος μούσκευμα; σωστὸ παπί!

ΜΙΜ. Ἀμ' ἔβρεχε, κυρὰ Σοφοῦλα...

ΣΟΦ. Νὰ ἰδῆς ποῦ θὰ μοῦ χαλάσης τὴν καρέκλα... καὶ θὰ συναχωθῆς κι' ὄλα. Ἐλα, ἔλα, βγάλε τὸ ροῦχό σου!

ΜΙΜ. Εἶμαι κουρασμένος. ἄφησε! ὑστερώτερα!

ΣΟΦ. Ἐλα, μὴν ἔντρέπεται! (Τοῦ ἀφαιρεῖ σχεδὸν διὰ τῆς βίας τὸν ἐπενδύτην, καὶ τοῦ φορεῖ τὸν κοιτωνίτην του).

ΜΙΜ. (τρώγων, καὶ μὲ γεμάτον στόμα) Κυρὰ Σοφοῦλα, πολὺ μὲ κυττάξεις, καὶ μὲ κακομαθαίνεις.

ΣΟΦ. Δόξα νᾶχη ὁ Κύριος, ποῦ τὸ κατάλαβες τέλος πάντων. — Μὰ τόσην ὦραν ποῦ ἦσουν;

ΜΙΜ. Ἀχ, κυρὰ Σοφοῦλά μου, μὴν ἐρωτᾶς. Ἐδῶ καὶ πέντε ἡμέραις παίρνω ἓνα γράμμα. Μοῦ γράφει μίᾳ κυρὰ, μίᾳ μεγάλῃ κυρὰ, νεοφερμένη φαίνεται, Κωνσταντινουπολίτισσα, νὰ περάσω ἀπὸ τὸ Ξενοδοχεῖον τῶν Ξένων. Ἦθελε νὰ κάμῃ, λέει, μίᾳ διασκέδασι 'ς τὴν ἐξοχὴν, κ' ἤθελε νὰ ὀργανίσωμε τὴν μουσικὴν Χάρηκα, νὰ σοῦ πῶ, κυρὰ Σοφοῦλα. Αἰ, εἶπα, δόξα τῷ θεῷ! νὰ ποῦ καὶ τὸ βιολὶ ἔχει τράβηξι 'ς τὸν καλὸ κόσμον. Αἴντε, Μιμίκο, εἶπα μέσα μου καὶ τὰ ψαλτικά θὰ βγοῦν. Σηκόνομαι τὸ λοιπὸν πρῶτ' πρῶτ', καὶ ξεκινῶ μίᾳ καὶ δυὸ διὰ τὸ Ξενοδοχεῖον τῶν Ξένων. Μισὴ ὦρα δρόμον ἀπὸ τὴν Βάθεια, κυρὰ Σοφοῦλα, δὲν εἶνε παιγνίδι. Ἄς ἦνε δὲ ἀγάλια

ἀγάλια, τὰ κατάφερα. — Ἐδῶ εἶνε, ῥωτῶ, ἡ κυρία Κατσικοπούλου; — Ποιὰ, κυρία Κατσικοπούλου; μοῦ ἀπαντοῦν δὲν κάθεται ἐδῶ καμμία κυρία μὲ τέτοιο ὄνομα. — Καλὲ, μίᾳ κυρία, λέγω, ποῦ ἦλθεν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ποῦ θέλει νὰ κάμῃ μίᾳ διασκέδασι 'ς τὴν ἐξοχὴν... — Τίποτε, τίποτε, μοῦ λέγουν... Θὰ ἐκάθισε εἰς ἄλλο ξενοδοχεῖον. — Μπορεῖ, εἶπα μέσα μου, νὰ μὴν θυμᾶμαι, νὰ ἔκαμα λάθος. ἄς πάγω 'ς τὸ ἀντικρινὸ τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας. Τὰ ἴδια κ' ἐκεῖ οὔτε κυρία Κατσικοπούλου, οὔτε Κωνσταντινουπολίτισσα, οὔτε τίποτε. Τί νὰ κάμω τώρα; Αἰ, μίᾳ φορὰ ποῦ ἔμπηκα 'στὸν χορὸ, πρέπει νὰ ἔχορεύσω, εἶπα μὲ τὸν ἑαυτὸν μου. Ἄς πάρω τὰ ξενοδοχεῖα παγανιά. Ξεκινῶ λοιπὸν γιὰ τὸ Ξενοδοχεῖον τοῦ Στέμματος. Γιὰ ταῖς ἀμαρτίαις μου πιάνει καὶ βροχὴ 'ς τὸν δρόμον. 'ς τὴν ἀρχὴν μόλις ἐψηχάλιζε. Λέγω, δὲν εἶνε τίποτε. θὰ περάσῃ. Ποῦ νὰ περάσῃ! δὲν περνοῦν πέντε λεπτά, καὶ ἀρχίζει μὲ τὸ τουλοῦμι, κυρὰ Σοφοῦλα μου...

ΣΟΦ. Καλὲ, τί λὲς, κύρ Μιμίκο; βροχὴ ἦταν αὐτὴ, ἡ ποτάμι!... ἐπνίξε καὶ τὸν κακομοῖρη τὸν γάτο μου, τὸν Μουτζούρη...

ΜΙΜ. Τὸν φτωχό!... αἰ, Θεὸς συγχαρέσοι του, κυρὰ Σοφοῦλα, γιὰ ὅσαις φοραῖς μοῦ ἔφαγε τὸ φαγί μου...

ΣΟΦ. Ἐλα, καὶ τοῦ λόγου σου... σοῦ φαγε τὸ φαγί σου!...

ΜΙΜ. Ἄς ἦνε! τί ἔλεγα; ἂ, ναί! — Ποτάμι τὸ λοιπὸν ἡ βροχὴ, κ' ἐγὼ οὔτε ὀμπρέλλα, οὔτε τίποτε... κόλλησαν τὰ ροῦχά μου ἐπάνω μου.

ΣΟΦ. Ἀμ' δὲν ἔμπαινες, εὐλογημένε, σὲ κανένα μαγαζί, σὲ καμμιὰ πόρτα ἀποκάτω;...

ΜΙΜ. Δὲν τὸ συλλογίστηκα, νὰ σοῦ πῶ. Ἐπειτα βιαζόμουνα κι' ὄλα τ' ἀγῶγι, βλέπεις, ξυπνᾷ τὸν ἀγωγιάτη, κυρὰ Σοφοῦλα! Νὰ μὴ σοῦ τὰ πολυλογῶ, φθάνω ὑστερα ἀπὸ μισὴν ὦρα 'ς τὸ ξενοδοχεῖο. Ῥωτῶ λέγει, δὲν κἀθηται ἐδῶ καμμιὰ ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολι. Ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκη, λέγει, ἦλθε

προχθές μία κυρία, μὰ σήμερα μετακομίσθη εἰς ἄλλο ξενοδοχεῖον, εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῶν Παρισίων...

ΣΟΦ. Καῦμένε Μιμῖκο!

ΜΙΜ. Σωστός Σεβὰχ θαλασσινός! Ἐμπρός, λέω· τώρα τέλος πάντων βλέπω φῶς. Φθάνω ἐκεῖ...

ΣΟΦ. Μὲ τὴ βροχὴ πάντα;

ΜΙΜ. Ὅχι δὰ, δὲν ἔβρεχε πλειά· μὰ τί κατάλαβες, ποῦ ἤμουν σὰν λαδωμένος ποντικός. Φθάνω, ῥωτῶ.—Τώρα δὰ βγήκε μὲ τὸ ἀμάξι, μού λέγουν.—ὦ! κακομοιριά μου! τί νὰ κάμω; ἄς περιμεῖνω, λέγω μέσα μου. Κάθομαι λοιπὸν ἔς τὴν πόρτα, σὰν σολδάτος, καὶ καρτερῶ. Πέντε λεπτά, δέκα λεπτά, ἓνα τέταρτο, μισὴ ὥρα... ὡς τὰ ὕστερα, νὰ ἓνα ἀμάξι καὶ στέκεται. Ἄ! λέγω, δόξα σοι ὁ Θεός! Βγαίνει μία κυρία ἀπὸ μέσα, περνάει ἀπ' ἐμπρός μου γλήγορα γλήγορα... καὶ ἀνεβαίνει ταῖς σκάλας. Ἄπὸ πίσω ἐγώ.—Αὐτὴ εἶνε, μού λέγει ὁ δούλος τοῦ ξενοδοχείου, τί θέλεις; Οὔτε ἀπάντησι ἐγώ· ἀπὸ κοντά. Ἄνεβαίνω τέσσερα τέσσερα τὰ σκαλιά, ἀπὸ τὴν χαρὰ μου, ἐννοεῖς, κυρὰ Σοφοῦλα, ὅταν νά! καὶ γυρίζει ἐκείνη ἢ κυρία, καὶ μὲ ῥωτᾷ: τί θέλετε κύριε; Ἐγὼ κοκκάλωσα κομμάτι ἔς τὴν ἀρχὴν, μὰ ὕστερα πῆρα θάρρος.—Εἶμαι ὁ Μιμῖκος, κυρὰ, τῆς λέγω, καὶ βγάξω τὸ καπέλλο μου.—Ὁ Μιμῖκος; ποῖος Μιμῖκος;—Ὁ βιολιτζῆς, κυρὰ μου... ποῦ τοῦ ἐμνηύσατε...—Δὲν καταλαμβάνω τί μὲ λέτε.—Γιὰ τὴν διασκέδασι... ἔς τὴν ἐξοχὴ...—Ἄφηστε με ἤσυχη, σὰς παρακαλῶ, μού λέγει καὶ μού κλείνει τὴν πόρτα...—Τί μὲ θέλεις ἐκείνην τὴν ὥρα, κυρὰ Σοφοῦλα...

ΣΟΦ. (γελάθουρωδῶς).

ΜΙΜ. Γελᾷς τοῦ λόγου σου, βέβαια... μὰ ἐγὼ δὲν ξέρω πῶς μού ἤλθε... τᾶχασα, θάμπωσαν τὰ μάτια μου, πῆγα νὰ γκρεμισθῶ ἀπὸ τὴν σκάλα, ... καὶ οὔτε κατάλαβα πῶς βρέθηκα ἔς τὸν δρόμο... σὰν νὰ μού φάνηκεν κί ὅλα πῶς μ' ἔβγαζαν μὲ ταῖς σκουντιαῖς. Πῶς ἤλθα ὡς ἐδῶ, οὔτ' ἐγὼ δὲν ξέρω...

ΣΟΦ. Ἄχ, κύρ Μιμῖκο, τί νὰ σοῦ

εἰπῶ; ἂν μπερδεμένη μού φαίνεται ἡ δουλειά...

ΜΙΜ. Μὰ τί μπερδεμένη, ἀδελφή, ἀφοῦ...

ΣΟΦ. Ἄς ἦνε τώρα· μὴ συγχύζεσαι, κ' ἐκεῖνο ἂν ἦνε κ' ἔκαμες λάθος, θὰ σοῦ ματαγράψῃ πάλι αὐτὴ ἡ κυρία. (λαμβάνει τὰ πινακία καὶ ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Γ΄.

ΜΙΜΙΚΟΣ μόνος.

ΜΙΜ. (ἐξάγων τοῦ θυλακίου τοῦ τῆν ἐπιστολήν). Νάτο, τὸ παναθεματισμένο χαρτί. Αὐτὸς ὁ πειρασμὸς μούκαμε σήμερα ὅλη αὐτὴ τὴν ἱστορία. Ἄχ! ἔντροπή εἶνε νὰ τὸ λέγῃ κανεῖς, ἀλλὰ τί νὰ γείνη!... (τιγὰ καὶ περιδρίπων) δὲν ἤξεύρω γράμματα!... μάλιστα! δὲν ἤξεύρω νὰ διαβάσω! Θεὸς συγχωρέσοι του τὸν γέρο μου, καλὸς ἄνθρωπος ἦταν ὁ καῦμένος, ἀλλ' αὐτὸ τῶκαμε κακά! νὰ μὴ μού μάθῃ τρία γράμματα! Δὲν θέλω, φώναζε—Θεὸς συγχωρέσοι του—δὲν θέλω νὰ μού γίνῃς καλαμαράς! Μάλιστα! νὰ μὴ γείνω καλαμαράς· κ' ἐμένα δὲν μ' ἀρέσει... ἀλλὰ πάλι νὰ μὴν ξέρω νὰ διαβάσω δύο ἀράδαις γράμμα! (Περιστρέφων τὴν ἐπιστολήν εἰς χεῖρας του). Θὰ ἤξευρα τώρα τί τρέχει! δὲν θ' ἀναγκαζόμουν νὰ πάγω ἔς τὸν φούρναρη, ἐδῶ ἔς τὴν γειτονιά, νὰ μού τὸ διαβάσῃ! Καὶ ποῦ νὰ τοῦ πῶ, δὲν ξεύρω γράμματα! ντράπηκα! τοῦ εἶπα μόνου πῶς μού πονοῦν τὰ μάτια μου, καὶ ἔχω τρομερὸν συνάχι, καὶ δὲν μπορῶ νὰ διαβάσω. Εὐθύς ἔβαλε, μωρὸ μάτια μου, τὰ γυαλιά του, σὰν νὰ ἦτανε κανένας καθηγητής—πῶς τὸν ζήλευα ἔκεινη τὴ στιγμή!—καὶ μού διάβασε ὅλη ἐκείνη τὴν ἱστορία μὲ τὴν Κωνσταντινουπολίτισσα, μὲ τὴν διασκέδασι ἔς τὴν ἐξοχὴ, κτλ. Τώρα ὁμως, ποῦ μπερδεύθηκε ἡ δουλειά, πῶς νὰ κάμω; Νὰ πάγω πάλιν ἔς τὸ φούρναρη; Θεὸς φυλάξοι! ποῦ ἔχω μούτρα! Ἄ! (ἔφινει τὴν ἐπιστολήν ἐπὶ τοῦ τραπέζιου) θὰ βρεθῆ κανεῖς ἄλλος νὰ μού τὸ διαβάσῃ ἀκόμη μιὰ φορά.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΜΙΜΙΚΟΣ, ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (δεξιόθεν).

ΓΙΑΝ. (γελῶν) Χα, χα, χα! βρέ τί εἶνε αὐτὰ ποῦ ἔπαθες, Μιμῖκο μὲ τὴν Κωνσταντινούπολίτισσά σου;

ΜΙΜ. Σοῦ τὰ εἶπε ἡ κυρὰ Σοφοῦλα;

ΓΙΑΝ. Βέβαια. Κάποιος σ' ἔστειλε γιὰ πράσινο χαβιάρι, μού φαίνεται.

ΜΙΜ. Ἀνοησίαις! Ἐγὼ τὴν γνωρίζω αὐτὴν τὴν κυρία, ξεύρω τὸ γράψιμό της· ὄλο τὸ γράμμα εἶνε γραμμένο μὲ τὸ χέρι της.

ΓΙΑΝ. Μὰ ποῦ εἶνέτο αὐτὸ τὸ γράμμα;

ΜΙΜ. Ἐκεῖ, 'ς τὸ τραπέζι ἐπάνω.

ΓΙΑΝ. Κάμνει νὰ τὸ διαβάσω;

ΜΙΜ. Ἀκοῦς ἐκεῖ; γιατί ὄχι (καθ' ἑξοχὴν) τί καλά! τώρα θὰ ἰδοῦμε τί τρέχει.

ΓΙΑΝ. (λαμβάνει τὴν ἐπιστολήν.) Κάτι χοντρὸ γράψιμο ἔχει αὐτὴ ἡ κυρία; (ἀνοίγει τὴν ἐπιστολήν, προσδύκει τὸν Μιμ. καὶ μειδίζει κρυφῶς.) Αἶ, τὸ γράμμα εἶνε καθαρότατον...

ΜΙΜ. Πῶς, δηλαδή;

ΓΙΑΝ. (ἀναγινώσκει.) «Κυριέ μου.»

ΜΙΜ. Καλά· παρακάτω.

ΓΙΑΝ. «Ἡ ὑπομονή μου πλησιάζει νὰ ἐξαντληθῇ...»

ΜΙΜ. Τ... τ... τ... τί ἡ ὑπομονή του;...

ΓΙΑΝ. (ἀναγινώσκει βραδέως.) «Ἄν ἔως τὸ ἐρχόμενον Σάββατον, δὲν μοῦ πληρώσετε τὰς εἴκοσι δραχμάς, τὰς ὁποίας μοῦ χρεωστεῖτε πρὸ δύο ἐτῶν, θὰ ἀναγκασθῶ νὰ λάβω ἄλλα μέτρα.»

ΜΙΜ. (ἀναπηδῶν) Τὸν κακό του!—Πῶς τὸν λένε, τὸν φίλο...

ΓΙΑΝ. Πῶς τὸν λένε...—Ἡ ὑπογραφή εἶνε ὀλίγον δυσανάγνωστος· στάσου... στάσου... (συλλεχθίζει) Π... α... τ... ὄχι, ὄχι, δὲν εἶνε τ αὐτό... σὰν νυ μοιάζει. Παν.. τιᾶς, Παντελῆς... ἡ Πατσιᾶς, μὰ τὴν ἀλήθεια, ξεύρω 'γώ;

ΜΙΜ. Ὅχι νὰ μὴν ἦνε Πατσιᾶς.

ΓΙΑΝ. Θὰ εἶνε ἄλλο γράμμα.

ΜΙΜ. Ὅχι, δά· αὐτὸ εἶνε.

ΓΙΑΝ. Ποῖον; τῆς Κωνσταντινούπολίτισσας.

ΜΙΜ. Ὅχι, ἀδελφέ... εἶνε τὸ...—Μὰ τέλος πάντων αὐτὸ εἶνε ποῦ ἔλαβα, δὲν ἔλαβα ἄλλο, ἔνα ἔλαβα...

ΓΙΑΝΝ. Τὸ γράμμα εἶνε εἰς τ' ὄνομά σου·

ΜΙΜ. (ἀφηρημένος) Πῶς... εἰς τὸ ὄνομά μου;

ΓΙΑΝΝ. Βέβαια, νὰ, κύταξε καὶ μόνος σου.

ΜΙΜ. Ἔτσι πρέπει νὰ ἦνε... (ζητεῖ δὴθεν τὰ διοπτρά του) δὲν ξεύρω ποῦ ἔβαλα τὰ γυαλιά μου.

ΓΙΑΝΝ. Δὲν μπορεῖς νὰ διαβάσης χωρὶς γυαλιά;

ΜΙΜ. Οὐδὲ συλλαβὴν.

ΓΙΑΝΝ. Καλά· καὶ δὲν ξεύρεις τίνος χρεωστεῖς πρὸ δύο ἐτῶν;

ΜΙΜ. Γειαῖς καὶ χαιρετίσματα! ἐδῶ καὶ δύο χρόνια...

ΓΙΑΝΝ. Ξεύρεις ὅμως; σήμερα εἶνε Σάββατον...

ΜΙΜ. Ἀλήθεια, Σάββατον...

ΓΙΑΝΝ. Ὡστε, ἂν ἔλθῃ ὁ φίλος... ἔχεις χρήματα;

ΜΙΜ. Ἄλλο τίποτε.

ΓΙΑΝΝ. Πόσα;

ΜΙΜ. Δύο σφάντζικαις...

ΓΙΑΝΝ. Ἄμ' δὲν φθάνουν· καὶ νὰ ἰδῆς ποῦ δὲν ἔχω οὔτ' ἐγώ...

ΜΙΜ. Τὸ λοιπὸν τί κάμνομεν;

ΓΙΑΝΝ. Αἶ,... πρῶτον, μπορεῖ καὶ νὰ μὴν ἔλθῃ...

ΜΙΜ. Μάλιστα, ἀφοῦ τὸ γράφει ῥητῶς;..

ΓΙΑΝΝ. Ἐπειτα,... μπορεῖ νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ μὴ σέ εὔρῃ

ΜΙΜ. Αὐτὸ μάλιστα· μπορεῖ νὰ γείνη.

ΓΙΑΝΝ. Ἐπειτα, μπορεῖ νὰ ἔλθῃ, καὶ νὰ σ' εὔρῃ, καὶ νὰ εὐχαριστηθῇ μὲ κανένα δύο γλυκὰ λογάκια...

ΜΙΜ. Λογάκια; μάλιστα! σὰν νὰ ἦμαι ἐγὼ κεντρικὸν ταμεῖον, βλέπεις.

ΓΙΑΝ. Ἀφοῦ δὲν ἔχεις τίποτ' ἄλλο, τί θὰ κάμῃς; (μετὰ τινα παύσιν) Θάρρος, θάρρος! Πηγαίνω, διότι ἔχω ὀλίγην δουλειάν, καὶ ὅταν ἐπιστρέψω, ἐλπίζω νὰ εὔρω τὰ πάντα ἐν τάξει. Γεγά σου!

(ἀναχωρεῖ)

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΜΙΜΙΚΟΣ μόνος.

Εἶνε νὰ χάσῃ κανεὶς τὸ μυαλό του, ἢ

ὄχι; τί διάβολο! μαγεμμένο εἶν' αὐτὸ τὸ χαρτί; ἢ νὰ μὴ μοῦ τὸ ἄλλαξε ἐκεῖνος ὁ μασκαρᾶς ὁ φούρναρης... (Κτυποῦν εἰς τὴν θύραν.) Ἐμπρός!

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

ΜΙΜΙΚΟΣ, ΚΑΤΙΝΑ.

ΚΑΤ. Καλημέρα, Κύρ Μιμικό.

ΜΙΜ. Μπᾶ! καλὸς τὴν Κατίνα. Μοῦ ἔφερες τ' ἀσπρόρροχά μου, Κατιγκάκι;

ΚΑΤ. Μάλιστα, Κύρ Μιμικό, τὰ ἔφερα, ἀλλ' ἡ μητέρα μου σὲ παρακαλεῖ...

ΜΙΜ. Τί πράγμα, Κατίνα μου, τί πράγμα;

ΚΤΤ. Νὰ, δηλαδή... σὲ παρακαλεῖ νὰ μᾶς ἐξοφλήσης... Κάμνουν ὡς τώρα ὄλα δεκαεὶς δραχμὰς καὶ ἐβδομήντα λεπτά.

ΜΙΜ. Καὶ ποῦ παράδες, Κατίνα μου;

ΚΑΤ. Δὲν ξεύρω...

ΜΙΜ. Ξεύρω ὅμως ἐγὼ... πὼς παράδες δὲν ὑπάρχουν. Δὲν ξεύρω τί διάβολο ἔγιναν, ἀλλὰ χάθηκαν. Ἄν μοῦ τοὺς εὔρης, σοῦ πληρώνω τὰ βρετήκια σου, Κατίνα.

ΚΑΤ. Δὲν θέλω ἐγὼ βρετήκια, Κύρ Μιμικό, θέλω τὰ πλουστικά μου...

ΚΑΤ. Ἐλα δὰ, καὶ μὴ θυμώνης... (προσπαθῶν νὰ θωπεύσῃ αὐτὴν) δὲν σοῦ μοιάζει...

ΚΑΤ. (ἀπομακρυνομένη) Οἱ χωρατάδες αὐτοὶ ἄς μᾶς λείπουν παρακαλῶ...

ΜΙΜ. Οὐ! οὐ!

ΚΑΤ. Μάλιστα, αὐτὸ τὸ οὐ...

ΜΙΜ. Μὰ τί ἀνοστιαῖς τώρα εἶν' αὐταὶ; δὲν θὰ σὲ πάρω...

ΚΑΤ. Αὐτὸ δὰ εἶνε· θὰ μὲ πάρης! Ἐχεις τώρα δύο μῆνες ποῦ μὲ γελάς...

ΜΙΜ. Ἐγὼ νὰ σὲ γελάσω!... ἀμ'δὲν πέφτει φωτιά νὰ μὲ κάψῃ καλλίτερα!... Ἐννοια σου, Κατινάκι μου ἐσύ... (πλησιάζων αὐτὴν).

ΚΑΤ. Ἀνοικτὰ, ἀνοικτὰ. Μὲ γλυκὰ λόγια δὲν χορταίνει ἡ Κατίνα... Σήμερα θὰ τελειώσῃ αὐτὴ ἡ ἱστορία...

ΜΙΜ. Τί; σήμερα κι' ὄλα θέλεις νὰ σὲ πάρω;

ΚΑΤ. Μὴ βιάζεσαι· ἡ μητέρα μου

εἶπε, νὰ μοῦ κάμης ἓνα χαρτί, καὶ νὰ λὲθ πὼς θὰ μὲ πάρης ἄς ἓνα μῆνα... Τότε ἀφίνω τὰ ρούχα καὶ δὲν πειράζει διὰ τὰ χρήματα· εἰδεμὴ, θέλω τὰ χρήματα... εἰδεμὴ, παίρνω τὰ ρούχα!

ΜΙΜ. Εἰδεμὴ, εἰδεμὴ... θὰ μοῦ βγάλῃς καὶ ζουμὶ ὡς τὰ ὕστερα.

ΚΑΤ. Ἡ τὸ χαρτί... ἢ τὰ χρήματα... ἢ τὰ ρούχα...

ΜΙΜ. Νὰ μοῦ πάρης τὰ ρούχα, αἶ; νὰ μ' ἀφήσης τὸ λοιπὸν χωρὶς παστρικό ποκάμισο. Εὐχαριστῶ, Κατινάκι μου, εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἀγάπη σου.

ΚΑΤ. Δὸς μου τὸ λοιπὸν τὰ χρήματα.

ΜΙΜ. Μὴ μοῦ μιλήσῃς διὰ χρήματα, ἄς τὸ θεὸ σου, γιατί μὲ πιάνει κόψιμο.

ΚΑΤ. Τότε λοιπὸν τὸ χαρτί· διατί δὲν μοῦ γράφεις τὸ χαρτί;

ΜΙΜ. Νὰ γράψω τὸ χαρτί, αἶ; (μετὰ τινε παύσειν) Δὲν μπορῶ, Κατίνα μου, δὲν μπορῶ.

ΚΑΤ. Διατί δὲν ἠμπορεῖς; ἀφοῦ λὲς πὼς θὰ μὲ πάρης;

ΜΙΜ. (μετὰ κωμικοῦ ἀναστεναγμοῦ) Ἄ, Κατίνα μου, μακάρι νὰ μποροῦσα...

ΚΑΤ. Τί εἶνε αὐτοὶ οἱ ἀναστεναγμοί; τί τρέχει; μήπως πιάσαμε τίποτε ἄλλαις ἀγάπαις;... (βλέποντα τὴν ἐπιστολὴν ἐπὶ τῆς τραπεζῆς) Ἄ! ἓνα γράμμα; τί εἶν' αὐτὸ τὸ γρόμμα;

ΜΙΜ. Αὐτὸ τὸ γράμμα! οὐμ! αὐτὸ εἶνε ἓνα διαβολεμένο γράμμα, Κατίνα μου.

ΚΑΤ. Ἐτσι, αἶ; (ληυθάνουσα αὐτὸ) ἐγὼ θὰ τὸ διαβάσω.

ΜΙΜ. Ξεύρεις νὰ διαβάξῃς καλὰ, παστρικά, αἶ;

ΚΑΤ. Ὅριστε! ἂν ἔκαμα ἄς τὴν εταιρία δύο χρονία! Ἐγὼ διαβάξω κάθε βράδου τὴν Ἀγγὴ τῆς μητέρας μου.

ΜΙΜ. Ἄ, καλὰ! Κάμε μου τὸ λοιπὸν τὴν χάρι, νὰ ζῆς καὶ νὰ σὲ χαρῶ, πὲς μου τί λέγει τὸ ἐπανώγραμμά;

ΚΑΤ. Πρὸς τὸν Κύριον Μιμικόν, μουσικόν, ἐνταῦθα.

ΜΙΜ. Εἰς ἐμένα τὸ λοιπὸν. Καλὰ τῶλεγα ἐγὼ.

ΚΑΤ. Τί θὰ πῆ, καλὰ τῶλεγες;

ΜΙΜ. Ἄφησέ με, Κατίνα, ἄς τὸ Θεὸ

σου, γιατί κοντεύω σήμερα να χάσω το μυαλό μου. Διάβασε μέσα, διάβασε.

ΚΑΤ. (ἀνοίγει τὴν ἐπιστολὴν καὶ ὑποδέχεται τὸν Μιμίον).

ΜΙΜ. Δοιπόν;

ΚΑΤ. (ἀναγινώσκουσα) «Ἄπιστε!»

ΜΙΜ. Τί;

ΚΑΤ. «Τέλος πάντων ἔμαθα ποῦ τρέχεις. Μ' ἐπερίπαιξες τρομερὰ καὶ κατεξέσχισες τὴν καρδίαν μου»

ΜΙΜ. Ἐξέσχισα; τί ἐξέσχισα, λέει;

ΚΑΤ. «Τὴν καρδίαν μου»...

ΜΙΜ. Στὸ Θεό σου, Κατίνα, εἶνε αὐτὰ τὰ πράγματα γραμμένα αὐτοῦ μέσα;

ΚΑΤ. Βεβαιότατα. Στάσου, καὶ παρακάτω εἶνε ἀκόμη καλλίτερα. (ἀναγινώσκουσα) «Θὰ σὲ κυνηγήσω ὅμως, θηρίου, θὰ σὲ εὔρω, καὶ τότε εἶνε ποῦ θὰ σὲ πάρῃ ἢ ὀργή»

ΜΙΜ. Μὰ, Κατίνα μου δὲν εἶν' αὐτὸ τὸ γράμμα.

ΚΑΤ. Μὰ ποῖον τὸ λοιπὸν; δὲν ἦτον ἄλλο ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι.

ΜΙΜ. Δὲν εἶνε ἄλλο, αἱ; Περὶεργον... αὐτὸ εἶνε διαβόλου συνέργεια!

ΚΑΤ. Ἐλα, ἔλα... ἄφησε ταῖς ὑποκριταῖς. Ποιὰ σοῦ τὸ ἔγραψε αὐτὸ τὸ γράμμα; ἢ συνείδησίς σου τί σοῦ λέγει;

ΜΙΜ. Μὰ δὲν μοῦ λέγει τίποτε...—
Ἄ! στάσου, στάσου!... μήπως γράφει: Ἄθηνᾶ, ἀποκάτω;

ΚΑΤ. Ἄ! Θὰ πῆ. λοιπὸν πὼς ἔχεις ἐρωμένη Ἄθηνᾶ...

ΜΙΜ. Ἐδῶ καὶ τρία χρόνια! Δοιπὸν Ἄθηνᾶ γράφει;

ΚΑΤ. Ὅχι!

ΜΙΜ. Τότε δὲν ξέρω τίποτε. Μὴ γράφει Βασιλική;

ΚΑΤ. Ὁραία! πᾶς μὲ τὸ ἀλφάβητο, βλέπω. Α—Ἄθηνᾶ, Β—Βασιλική... ἔλα τώρα, Γ—καμμιά Γαρουφαλιά, πιστεύω.

ΜΙΜ. Κατίνα!

ΚΑΤ. Ἦσυχα, ὑποκριτῆ, μὴ βιάζεσαι! ἔχομεν καιρὸ ὡς τὸ Κάππα· καὶ κύριος οἶδε, ὕστερα ἀπὸ μένα, ἂν δὲν πάρῃς μὲ τὴν σειρὰ τ' ἄλλα γράμματα, Δ, Λεονώρα, Μ, Μαριγώ κλ.

ΜΙΜ. Μὰ, Κατίνα μου, ἐσένα σὲ

γνωρίζω τώρα δύο χρόνια· ἂν κάμω ἐρωμέναις μ' ὅλα τὰ γράμματα—δὲν εἶνε εἰκοσιτέσσαρα, θαρρῶ;

ΚΑΤ. Αἱ;

ΜΙΜ. Θέλω πενήντα χρόνια πάνω κάτω, καὶ θὰ πεθάνω πρὶν φθάσω στὸ Ὠμέγα.

ΚΑΤ. Τὸ λὲς καὶ δὲν ἐντρέπεται...

ΜΙΜ. Μὰ ἐδῶ εἶνε: δυὸ καὶ δυὸ τέσσαρα, ψυχὴ μου. (ἀλλάστων ἤθως) Ἐλα, τώρα, ἄφησε ταῖς ἀνοηταῖς, τί ὑπογραφή ἔχει τὸ γράμμα;

ΚΑΤ. Θέλεις καὶ καλὰ νὰ τὸ μάθῃς;

ΜΙΜ. Ναί.

ΚΑΤ. Τὸ λοιπὸν...

ΜΙΜ. Τὸ λοιπὸν;...

ΚΑΤ. Δὲν ἔχει ὑπογραφήν.

ΜΙΜ. Τί; πὼς; δὲν ἔχει ὑπογραφήν; Αἱ, καὶ εἶνε τώρα πρᾶγμα νὰ θυμῶνῃ; ἐσὺ διὰ τὸ γράμμα μιᾶς τέτοιας γυναικός... ποῦ δὲν ξεύρη νὰ βάλῃ τὸ ὄνομά της; Ἄ, Κατίνα! σὺ ποῦ εἶσαι τόσο ἐξυπνο κορίτσι!

ΚΑΤ. Ξεύρει σένα τὸ περὶ σου ἀπ' αὐτά... ἀλλὰ σ' ἐμένα δὲν περνοῦν. Νά! σοῦ εἶπα καὶ σοῦ μεταλέγω, νὰ μοῦ δώσης ἐγγράφως πὼς θὰ μὲ πάρῃς ἑξὲν μήνα, εἰδεμή...

ΜΙΜ. Καλὰ δὰ, καλὰ, μὴ βιάζεσαι· ἄφησε νὰ τὸ σκεφθῶ.

ΚΑΤ. Δὲν ἔχει νὰ σκεφθῇς· πηγαίνω νὰ φέρω τὸν ἐξάδελφον μου... τὸν Κωστήν, ποῦ εἶνε ὑπογραμματοεὺς ἑς τὸ εἰρηνοδικεῖον· αὐτὸς θὰ μᾶς γράψῃ τὸ χαρτί. Ἄν δὲν μὲ πάρῃς, τότε θὰ γνωρίσης τί πρᾶγμα εἶμαι (ρίπτει χαμαὶ τὸ γράμμα).

ΜΙΜ. (ἀναλαμβάνων τὴν ἐπιστολὴν) Ἄν σὲ πάρω θὰ σὲ γνωρίσω καλλίτερα μοῦ φαίνεται. (ἰδίᾳ) Αὐτὸ τὸ γράμμα ὅμως ἐγὼ θὰ τὸ σημαδεύσω... νὰ ἰδοῦμε, θὰ μοῦ τὸ μαγεύσουν καὶ πάλι! (σημειοὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐρυθρὸν σταυρὸν) ἔτσι!

ΚΑΤ. Αἱ, τὸ ἐσκέφθῃς λοιπὸν, θὰ τὴν παραιτήσης τὴν Ἄθηνᾶ σου;

ΜΙΜ. Νὰ, ἔκαμα καὶ σταυρό.

ΣΚΗΝΗ Ζ΄.

Οἱ προηγούμενοι καὶ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ.

ΓΙΑΝΝ. Λοιπὸν, τί καινούργια ; τὰ ἐσυμβίβασες μὲ τὰς εἴκοσι δραχμαῖς ;

MIM. Ποιὸς τὰς συλλογίζεται τώρα, τὰς εἴκοσι δραχμαῖς !

ΓΙΑΝΝ. Αἶ, λοιπὸν ἐτελείωσε ἡ ὑπόθεσις· τόσο τὸ καλλίτερον.

MIM. Ἀμὴ δὲν ; τόρα ἴσα ἴσα ἐμπερδεύθη, ποῦ δὲν ἤμπορῶ νὰ εὔρω ἄκρη ἢ Κατίνα . . .

ΓΙΑΝΝ. Ἄ ! κυρία Κατίνα—μὲ συγχωρεῖς, δὲν σὲ εἶχα ἰδεῖ. (σιγὰ πρὸς τὸν Μιμτζὸν) σοῦ ὠμίλησε πάλι περὶ τοῦ γάμου ; (βλέπων τὰ ἀσπρόρροχα) Ἄ ! παστρικά ῥόδια !

MIM. Ναί . . . ναί . . . (ἀλλάσων ἦθος καὶ ὀρμών πρὸς τὸν Γιανν.) Κάμε μου τὴν χάριν σὲ παρακαλῶ . . . διάβασέ μου ἀκόμη μία φορὰ τὸ γράμμα !

ΓΙΑΝΝ. Τὸ γράμμα ;

MIM. Ναί, ἀδελφέ, τὸ γράμμα τοῦ Παντιᾶ . . . Παντελή . . . ξεύρω κ' ἐγὼ πῶς τὸν εἶπες !

ΚΑΤ. (φθάνει σιγᾷ δεξιᾷ τοῦ Γιανν. καὶ τῷ λέγει μυστικά.) Μὴ τὸ διαβάσης, εἶπε ὅτι κάτι ἐμβῆκε εἰς τὸ μάτι σου, καὶ δὲν ἠμπορεῖς νὰ διαβάσης.

ΓΙΑΝΝ. Οὐμ !

MIM. (εἰσερχόμενος μεταξὺ τῶν δύο, καὶ ἀπομακρύνων αὐτοὺς ἀλλήλων) Ἔτσι ! (κρατῶν τὴν Κατίνα) Σὺ μείνε αὐτοῦ, (πρὸς τὸν Γιαννάκη) καὶ σὺ αὐτοῦ ! Ἄ ! τώρα τὸ γράμμα τὸ κρατῶ ἐγὼ . . . γιατί δὲν ξέρω τί ὀργὴ συμβαίνει καὶ ἀλλάζει . . . Θαῖ ρεῖς τὸ μαγεύουνε. (θεῖων αὐτὸ ὑπὸ τοῦς ὀφθαλμοὺς τοῦ Γιαννάκη) Λοιπὸν ;

ΓΙΑΝΝ. (συνεννοούμενος διὰ τοῦ βλέμματος μετὰ τῆς Κατίνας) Τὸ διάβασες καὶ τοῦ λόγου σου τὸ γράμμα !

ΚΑΤ. (ὡς ἄνω) Βέβαια.

MIM. Ἐμπρὸς λοιπὸν ! — Στάσου, στάσου, νὰ ἰδῶ τὸ ἴδιο εἶνε ; — Ἄ ! ὁ σταυρός ! τὸ ἴδιο εἶνε· λοιπὸν ;

ΓΙΑΝΝ. (ἀναγινώσκων) «Κυρίε μου.»

MIM. Ἔτσι γράφει ;

ΓΙΑΝΝ. Ἔτσι.

MIM. Εἶσαι βέβαιος.

ΓΙΑΝΝ. Αἶ !

MIM. Πάει καλά ! (τρέχει πρὸς τὴν Κατίαν) τώρα τοῦ λόγου σου ! στάσου πρώτα νὰ ἰδῶ τὸ ἴδιο εἶνε ; — ὁ σταυρός ! τὸ ἴδιο εἶνε· λοιπὸν ;

ΚΑΤ. (ἀναγινώσκουσα) «Ἄπιστε.»

MIM. (μένει κατάπληκτος) ὦ, ὦ !

ΓΙΑΝΝ. καὶ ΚΑΤ. (συνεννοοῦνται διὰ νεύματων ὀπισθεν τοῦ Μιμτζίκου, ἀνυψοῦσι τοὺς ὤμους κτλ.)

MIM. (μετὰ τινὰς στιγμὰς θάμβους) Μὰ τότε λοιπὸν ἓνας ἀπὸ τοὺς δύο σας δὲν ξέρει νὰ διαβάσῃ.

ΓΙΑΝΝ. Τί ; δὲν ξεύρω νὰ διαβάσω ; (ἀρπάζει τὸ γράμμα καὶ ἀναγινώσκει ταχέως) «Ἡ ἵπομονή μου πλησιάζει νὰ ἐξαντληθῇ, ἀν ἔως τὸ ἐρχόμενον Σάββατον δὲν μοῦ πληρώσετε τὰς εἴκοσι δραχμαῖς τὰς ὁποίας μὲ χρεωστεῖτε πρὸ δύο ἐτῶν, ὅ' ἀναγκασθῶ νὰ λάβω ἄλλα μέτρα, κτλ. κτλ . . .

ΚΑΤ. (ἀρπάζουσα τὸ γράμμα ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Γιαννάκη) Ἐγὼ δὲν ξεύρω νὰ διαβάσω ; (ἀναγινώσκει ταχέως) «Ἄπιστε ; τέλος πάντων ἔμαθα ποῦ τρέχεις· μ' ἐπερίπαιζες τρομερά . . . μοῦ κατεξέσχισες τὴν καρδίαν μου . . . κτλ. κτλ.» Αἶ ; τί λές ; ξεύρω καὶ διαβάζω ἢ ὄχι ;

MIM. Λέω, πῶς ὁ νοῦς μου ἔκαμε στάσι !

ΚΑΤ. (πρὸς τὸν Γιαννάκη) Βλέπεις, κύρ Γιαννάκη . . . ἐγὼ δὲν λέγω, πῶς δὲν ξεύρεις τοῦ λόγου σου νὰ διαβάσης . . . Θεὸς φυλάξοι ! ξεύρεις . . . ἀλλὰ διαβάσεις μὲ τὴν παλαιὰν μέθοδον . . . καὶ προφέρεις στραβά· τώρα μὲ τὴν νέαν μέθοδον διαβάζομεν διαφορετικά.

ΓΙΑΝΝ. Ἔτσι ;

ΚΑΤ. Βέβαια ! (θωπευτικῶς) κάμε μου τὴν χάριν, σὲ παρακαλῶ, νὰ συλλαβίσωμε μαζύ· θὰ ἰδῆς, πῶς ἔχω δίκαιον.

ΓΙΑΝΝ. Ἄς ἰδοῦμεν !

ΚΑΤ. (συλλαβίζουσα) Κ-υ, ρ-ι, ε, — ἄπιστε ! Ὀλίγος κόπος περισσότερος χρειάζεται, βλέπεις, καὶ τὸ πρᾶγμα εἶν' εὐκολον.

ΓΙΑΝΝ. Ἀφοῦ τὸ λές τοῦ λόγου σου, ἔτσι πρέπει νὰ ἦμε. (πρὸς τὸν Μιμτζὸν) Ἐσὺ τί λές ;

MIM. Τί νὰ σοῦ πῶ ἐγὼ ; δὲν λέω

τίποτε! χωρίς γυαλιά τί θέλεις νά σου πῶ;

ΚΑΤ. Ἀκούστε ποῦ σᾶς λέγω ἐγώ... εἶνε ἡ νέα μέθοδος!

ΓΙΑΝΝ. Ἡ παλαιά λοιπὸν δὲν ἔχει πέρασι πλέον! Τί διάβολο τὴν ἔκαμαν τὴν γλώσσάν μας αὐτοὶ οἱ διαβασμένοι.

ΜΙΜ. (καθ' ἑαυτὸν) Τώρα νά ἰδοῦμε, ὁ φούρναρης τί μέθοδο ἔχει... ποῦ ἔβγαλε τὴν Κωνσταντινουπολίτισσα.

ΓΙΑΝΝ. Ἐχεις ὁμως καλὴν μέθοδο, κυρία Κατίνα!

ΚΑΤ. Ἐννοεῖται! (τοῦ σφιγγεὶ εὐχαριστοῦσα τὴν χεῖρα).

ΓΙΑΝΝ. (ἀνχωρῶν) Αὐτῆς τῆς κατεργάρας ὁμως κάτι πρέπει νά τῆς παίξω ἐγώ.. κάτι πρέπει νά τῆς παίξω (ἐξέρχεται)

Σ Κ Η Ν Η Β'.

ΜΙΜΙΚΟΣ, ΚΑΤΙΝΑ.

ΚΑΤ. Λοιπὸν, κύρ Μιμῖκο, τὰ εἶπαμεν. Θὰ μοῦ δώσης ἐγγράφως, ὅτι θὰ μὲ ὑπανδρευθῆς σ' ἓνα μῆνα. Πάγω τώρα νά φέρω τὸν ἐξαδέλφόν μου... Καὶ ἂν ἀρνηθῆς, τὰ ξεμπερδεύετε μαζύ. (ἀνχωρεῖ)

Σ Κ Η Ν Η Θ'.

ΜΙΜΙΚΟΣ μόνος.

ΜΙΜ. Τούτη μάτια μου δὲν χωρατεύει. Ἡ τὴν φορτόνομαι, ἢ μὲ φορτόνεται ὁ ἐξαδέλφος της!—Βάστα, Μιμῖκο, καῦμένε! βάστα! ἂν δὲν τρελλαθῆς σήμερα, δὲν φοβάσαι ποτέ!... Μὰ τέλος πάντων, δὲν θὰ μάθω ἐγὼ τί τρέχει μ' αὐτὸ τὸ διαβουλευμένο γράμμα;— Ἄ! μιὰ ἰδέα. Θὰ φωνάξω τὴν σποιτονοικοκυρά μου. (φωνάζει δεξιᾶ) Κυρά Σοφοῦλα!

Σ Κ Η Ν Η Ι'.

ΣΟΦΟΥΛΑ, ΜΙΜΙΚΟΣ.

ΣΟΦ. Ὅριστε! τί εἶνε;

ΜΙΜ. Κάθισε, σὲ παρακαλῶ.

ΣΟΦ. (καθημένη) Σὰν συγχυσμένο σὲ βλέπω, τί τρέχει;

ΜΙΜ. Δὲν σοῦ εἶπε τίποτε ὁ κύρ Γιαννάκης;

ΣΟΦ. Ὅχι, πέρασε καὶ πῆγε ἔς τὴν κάμαρή του, χωρίς νά μοῦ εἰπῆ τίποτε.

ΜΙΜ. Ἄ! ἀκουσε τὸ λοιπὸν, κυρά Σοφοῦλα. Εἶδες ποτέ σου κανένα μάγον;

ΣΟΦ. Εἶδα τὸν Μελίδη ἔς τὸ θέατρο.

ΜΙΜ. Εἶδες ποῦ παίρνει ἔς τὰ χέρια του ἓνα πορτοκάλλι, κ' ἐκεῖ ποῦ τὸ κρατεῖ γίνεται ἔξαφνα καρπούζι...

ΣΟΦ. Αἶ... μαγικά πράγματα, βλέπεις, κύρ Μιμῖκο!

ΜΙΜ. Αἶ, λοιπὸν, αὐτὸ τὸ γράμμα ἔγρινε καρπούζι. ὀρίστε.

ΣΟΦ. Τί εἶν' αὐτὰ ποῦ λές, κύρ Μιμῖκο; μὲ τὰ σωστά σου εἶσαι!

ΜΙΜ. Ὡς τώρα εἶμαι, μὰ ὡς τὸ βράδυ δὲν ξέρω, μὰ τὴν ἀλήθεια, πὼς θὰ πάγω.

ΣΟΦ. (βλέπουσα τὸ γράμμα) Αὐτὸ εἶνε ἓνα γράμμα ποῦ σοῦ ἔστειλαν...

ΜΙΜ. Μάλιστα... ποῦ μοῦ ἔστειλαν. Διάβασέ το ὁμως.

ΣΟΦ. (ἀνοίγει τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἀνχνιώσκει).

ΜΙΜ. Αἶ, πὼς σοῦ φαίνεται;

ΣΟΦ. (υπομειδιῶσα) Πὼς νά μοῦ φανῆ!

ΜΙΜ. Μὲ συγχωρεῖς, μιὰ στιγμή... νά ἰδῶ τὸ ἴδιο εἶνε.—ὁ σταυρός! τὸ ἴδιο εἶνε.

ΣΟΦ. Καὶ θέλεις τώρα νά ἰδῆς τί σοῦ γράφει;

ΜΙΜ. Ἄ, μπᾶ! ἐγὼ τὸ ξέρω ἀπ' ἔξω τὸν σταυρὸν ἤθελα μόνον νά ἰδῶ. Διάβασέ το ὁμως... δὲν πειράζει.

ΣΟΦ. Τὸ γράμμα εἶνε ἀπὸ τὴν Χαλκίδα...

ΜΙΜ. (ἀναπηδῶν) Ἀπ'... τὴν... Χαλ... κίδα;

ΣΟΦ. (ἀνχνιώσκουσα ἄθην) Μάλιστα, ἀπ' τὴν Χαλκίδα. Μπᾶ, μπᾶ, κύτταξε;... τί καλά!

ΜΙΜ. (τεταραγμένος) Κακὰ καὶ ψυχρὰ, ὄχι καλά.

ΣΟΦ. Καλὲ τί λές; σοῦ στέλνουν τρεῖς ὀκάδες βούτυρο καὶ δὲν σ' ἀρέσει;

ΜΙΜ. Βούτυρο;... μοῦ στέλνουν ἑμένα... ἀπὸ τὴν Χαλκίδα;

ΣΟΦ. Μάλιστα, μάλιστα. Μὰ τοῦ λόγου σου, λές, ξεύρεις τὸ γράμμα ἀπ' ἔξω τώρα τί σοῦ παραξοφαίνεται;

ΜΙΜ. Μοῦ παραξοφαίνεται... δη-

λαδή... δὲν μὸυ παραξοφαίνεται...
διόλου...—μὰ... ποιὸς νὰ ἦνε αὐτὸς...
ὁ φίλος;

ΣΟΦ. Ἄ! τὴν ὑπογραφή θέλεις;

ΜΙΜ. Ναι, βέβαια!

ΣΟΦ. (προσπαθῶσα δὴθεν ν' ἀναγνώσῃ) Δὲν
τὴν βγάξω τὴν ὑπογραφήν...—Μὰ δὲν
πειράζει αὐτὸ, κύρ Μιμικό;

ΜΙΜ. Πῶς δὲν πειράζει, κυρὰ Σοφοῦ-
λα; ἀπὸ ἀνθρωπο ποῦ δὲν γνωρίζω;...

ΣΟΦ. Καλὲ δὲν βαρηέσαι... ἄφησε νὰ
σοῦ κάμω ἐγὼ μιὰ πῆττα μ' αὐτὸ τὸ
βούτυρο, ποῦ νὰ γλύφῃς τὰ δάκτυλά
σου...

ΜΙΜ. Ἄ, μπᾶ, μπᾶ, μπᾶ! δὲν γί-
νεται κυρὰ Σοφοῦλα! δὲν γίνεται! πρέ-
πει νὰ μάθω ἐγὼ, πῶς τὸν λένε αὐτὸν
τὸν χριστιανό!

ΣΟΦ. Τὸν μαθαίνεις ὑστερότερα· ἄ-
φησε τώρα.

ΜΙΜ. Ὅχι, δὰ, ὄχι! (μετὰ τινε παύσειν,
ἀλλάττων ἦθος) Φέρε μου ἓνα φῶς σὲ πα-
ρακαλῶ.

ΣΟΦ. Τί τὸ θέλεις;

(Ὁ Γιαννάκης; εἰσέρχεται δεξιόθεν καὶ παραμένει
ἀπροσζόμενος).

ΜΙΜ. Διάβασα μιὰ φορά εἰς ἓνα βι-
βλίον (καθ' ἐξυτὸν) μὸυ τὸ εἶπαν δηλαδὴ,
(μεγαλοφώνως) ὅτι ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ
γράψῃ μὲ συμπαθητικὴ μελάνη, καὶ ὅτι
αὐτὰ τὰ γράμματα διαβάζονται ὅταν
τὰ ζεστάνῃ κανεὶς εἰς τὸ φῶς...—Ἡμ-
πορεῖ τὸ λοιπὸν αὐτὴ ἡ ὑπογραφή...

ΣΟΦ. Κατάλαβα, κατάλαβα (ἐξέρχεται)

Σ Κ Η Ν Η Ι Α'.

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ, ΜΙΜΙΚΟΣ.

ΜΙΜ. Τώρα θὰ καταλάβω, πιστεύω,
τί τρέχει...

ΓΙΑΝΝ. Δὲν θὰ καταλάβῃς, τίποτε,
ἀν δὲν σοῦ εἰπῶ ἐγὼ τί τρέχει...

ΜΙΜ. Τί τρέχει λοιπὸν, λέγε.

ΓΙΑΝΝ. Νὰ μὴ θυμώσῃς ὁμως.

ΜΙΜ. Γιατὶ νὰ θυμώσω;

ΓΙΑΝΝ. Θέλησα νὰ σοῦ κάμω μιαν
ἀστεειότητα.

ΜΙΜ. Ἄ, ἔτσι;

ΓΙΑΝΝ. Ναι. Ἐπειδὴ δὲν εὑρισκες τὰ

γυαλιὰ σου... εἶπα νὰ σοῦ κάμω ἓνα
παιχνιδάκι μ' αὐτὸ τὸ γράμμα...

ΜΙΜ. Ἄ! (γελά βεβιασμένως) Ἄ, ἄ, ἄ!

ΓΙΑΝΝ. Ἡ ἱστορία μὲ ταῖς εἴκοσι
δραχμαῖς εἶνε ψεῦμα. Καὶ τῆς Κατίνας
ἡ ἱστορία τὸ ἴδιο...

ΜΙΜ. Μὰ πῶς;...

ΓΙΑΝΝ. Ἐγὼ τῆς ἐκαμανόημα, καί...

ΜΙΜ. Κ' ἐμαγειρεύσατε μαζὺ δύο ψεύ-
ματα· ὦραϊα! Θὰ εἰπῇ λοιπὸν ὅτι ἡ ἱ-
στορία μὲ τὴν Κωνσταντινουπολίτισσα
κυρία εἶνε ἀληθινή.

ΓΙΑΝΝ. Ἄ, μπᾶ! διόλου...

ΜΙΜ. Καλὰ, μὰ ὁ φούρναρης, ἐδῶ
ἔς τὴν γειτονεῖα...

ΓΙΑΝΝ. Ὁ φούρναρης... ἄ! ὁ φούρ-
ναρης εἶνε φίλος τῆς Κατίνας, καὶ θὰ
ἦτον φαίνεται συνεννοημένη...

ΜΙΜ. Ἄ, ἄ! ἔτσι λοιπὸν;...

ΓΙΑΝΝ. Βέβαια· τὸ γράμμα γράφει
κάτι τι εὐχάριστον...

ΜΙΜ. Οὐμ, οὐμ! εἶχε δίκαιον λοιπὸν
ἡ καυμένη ἡ κυρὰ Σοφοῦλα μὲ τὸ βού-
τυρο...

ΓΙΑΝΝ. Ποιὸ βούτυρο;

ΜΙΜ. Ἡ κυρὰ Σοφοῦλα μὸυ εἶπε πῶς
τὸ γράμμα εἶνε ἀπ' τὴν Χαλκίδα, καὶ
πῶς μὸυ στέλουν ἀπ' ἐκεῖ τρεῖς ὀκάδες
βούτυρο.

ΓΙΑΝΝ. Ψεύματα, ψεύματα.

ΜΙΜ. Μὰ πῶς τὸ λοιπὸν ἡ κυρὰ
Σοφοῦλα;...

ΓΙΑΝΝ. Ἄμ' δὲν ξεύρει γράμματα!
καὶ ἐντράπηκε νὰ σοῦ πῇ τὴν ἀλήθεια!
ἐννοεῖς, ἦτον πολὺ φυσικόν...

ΜΙΜ. Βέβαια... πολὺ φυσικόν...

ΓΙΑΝΝ. Εὐρῆκε λοιπὸν μιὰ ἱστορία
μὲ τὸν νοῦν τῆς καὶ σοῦ τὴν εἶπε.

ΜΙΜ. Κύτταξε, κύταξε... τοῦ διαβό-
λου ἡ γυναῖκα.

ΓΙΑΝΝ. Τὸ γράμμα εἶνε ἀπὸ τὰ Μέ-
γαλα.

ΜΙΜ. Ἀπὸ τὸν γαμβρόν μου ἴσως;

ΓΙΑΝΝ. Ἰσια, ἴσια! (λαμβάνει τὸ γράμ-
μα καὶ ἀναγιώσκει) νὰ τί σοῦ γράφει!
«Ἀγαπητέ μου Μιμικό! ἔρχομαι νὰ σοῦ
δώσω μιαν εἰδησιν. Ἡ Μαριγὼ ἡ ξανθὴ,
τὴν ὁποῖαν βέβαια θὰ ἐνθυμείσαι, ἦλθε
πάλι...»

MIM. Ἡ Μαριγώ; ξεύρω! καλὸ κορίττι τὸ καυμένο, ἀλλὰ κουτὸ... καὶ ἄσχημο...

ΓΙΑΝΝ. (ἐξακολουθῶν) «Ξεύρεις ὅτι εἶχε ὑπάγει εἰς τὴν Ἰδραν εἰς τὸν ἐξάδελφόν της· αὐτὸς λοιπὸν ἀπέθανε, καὶ τῆς ἄφησε τρεῖς χιλιάδες δραχμάς...»

MIM. Μπα, τὴν καυμένη τὴν Μαριγούλα· ξεύρεις, τί εὐμορφα δόντια ἔχει;

ΓΙΑΝΝ. (ἀναγινώσκων) «Ἐνθυμείσαι ὅτι πάντα σὲ καλοκύτταζε...»

MIM. Καὶ μάτια ἔχει εὐμορφα!...— Βέβαια, πῶς νὰ τὰ διαβάσῃ αὐτὰ τὰ πράγματα ἢ κυρὰ Κατίνα.

ΓΙΑΝΝ. (ἀναγινώσκων) «Ἄμα ἦλθε ἐρώτησε εὐθύς τί γίνεσαι· τί λὲς, Μιμίκο; Ἐγὼ λέγω νὰ τὰ τελειώσω μετὰ τὴν Μαριγούλα, καὶ ἂν μπορῆς πετάξου μιὰ ματιὰ νὰ μᾶς ἰδῆς. Ὁ γαμβρός σου, Παναγούλης.»

MIM. Ἐφυγα κι' ὅλα (ἀπεκδύεται τὸν κοίτων! τὴν του, καὶ φορεῖ τὸ φόρεμά του καὶ τὸν πτόν του) Καλαὶς ἀντάμωσαι!

ΓΙΑΝΝ. Τί; Γιὰ τὰ Μέγαρα;

MIM. Ἐννοεῖται! Ἰσα ἴσα σήμερα φεύγει τὸ λεωφορεῖον (δένει τ' ἀσπρόφρουχά ἐντὸς μανδύλου).

ΓΙΑΝΝ. Γειά σου! καλὰ τὸ συλλογίσθηκες! κάμε μόνον γρήγορα τὰ προφθάσῃς!

MIM. (Περνεῖ τὸ δέμα εἰς τὴν ῥάβδον του καὶ θέτει αὐτὴν ἐπὶ τῶν ὤμων του) Τὸ λοιπὸν, κακαλαὶς ἀντάμωσαι, Γιαννάκη μου!

ΓΙΑΝΝ. Στὸ καλὸ! πῆρες μαζύ σου τὰ γυαλιά σου;

MIM. Τὰ πῆρα, τὰ πῆρα! (σπεύδει πρὸς τὴν θύραν).

ΣΚΗΝΗ Β'.

Οἱ προηγούμενοι, ΚΑΤΙΝΑ, ΚΩΣΤΗΣ (διὰ τῆς μέσης θύρας) ΣΟΦΟΥΛΑ (δεξιόθεν).

ΚΑΤ. Νὰ ὁ ἐξάδελφός μου!

ΚΩΣΤ. Κύρ Μιμίκο, ἀπεφάσιες νὰ πανδρευθῆς;

MIM. Βεβαιότατα!

ΚΑΤ. Βέβαια, τώρα ποδεῖδε τὰ σενά, τί θὰ κάμη;

MIM. Ἰσα ἴσα τώρα πάγω ἔς τὰ Μέγαρα νὰ βρῶ τὴν νύμφη.

ΚΑΤ. Στὰ Μέγαρα;

MIM. Στὰ Μέγαρα βέβαια, κυρὰ Κατίνα! ἔς τὴν Μαριγούλα μου τὴν ξανθὴ!

ΚΑΤ. ὦ!

MIM. ὦ! Τὰ ἄχασες, αἰ; βέβαια, τὸ ξέρω κ' ἐγώ! Ὅλα τὰ ἔμαθα, ὅλα. Θελήσατε νὰ μὲ περιγαλάσετε μὲ τὸ γράμμα, αἰ;

ΚΑΤ.)

ΓΙΑΝΝ.) Ἀλήθεια.

ΣΟΦ.)

MIM. Τώρα ὅμως ξέρω τί γράφει τὸ γράμμα. Στὰ Μέγαρα μοῦ ἔχουν ἔτοιμη νύφη καὶ τρεῖς χιλιαδούλαις προῖκα!

ΚΑΤ. Αὐτὰ γράφει τὸ γράμμα;

MIM. Αὐτὰ βέβαια, ἀμὴ τί;

ΚΑΤ. Ποιὸς τὸ διάβασε!

MIM. (ὑπερηφάνως) Ἐγώ...—Ἐγὼ δὲν τὸ διάβασα, Γιαννάκη;

ΚΑΤ. Ἄ, ἄ! κατάλαβα, ὁ κύρ Γιαννάκης πάλι θὰ σοῦ τὴν ἐπαιξε! (γελά) ὦρα καλὴ, λοιπὸν, κύρ Μιμίκο· κόπιασε ἔς τὰ Μέγαρα, νὰ βρῆς τὴν νύμφη (γελά).

MIM. Τί; πάλι ψεύματα; Μὰ τὸ λοιπὸν, τί σᾶς πῆρε ὁ διάβολος ὅλους σήμερα! (ἀρτίζει κατὰ γῆς τὸ δέμα, ἐξάγει τὸν πτόν του καὶ ἵσταται σοβαρῶς πρὸ τοῦ Κωστή) Κύριε, εἶσαι ἄνθρωπος τοῦ Νόμου καὶ τῆς Δικαιοσύνης. Διάβασέ μου σὲ παρακαλῶ αὐτὸ τὸ γράμμα· τὴν ἀλήθεια ὅμως... καὶ ἡ ἀστειότης κατὰ μέρος...

ΚΩΣΤ. (ἀνοίγων τὸ γράμμα) Τὸ κακὸν εἶνε ὅτι καὶ τὸ γράμμα περιέχει μίαν ἀστειότητα.

MIM. Πῶς, δηλαδή;

ΚΩΣΤ. Ἴδου, κύρ Μιμίκο! (ἀναγινώσκει σοβαρῶς) «Ὅταν ὁ κύρ Μιμίκο, ὁποῖος, καθὼς γνωρίζω, δὲν ἤξεύρει γράμματα...

MIM. Τί, τί;

ΚΩΣΤ. (ἐξακολουθῶν) «δὲν ἤξεύρει γράμματα, δεῖξῃ εἰς κανένα αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν, καὶ τὸν παρακαλέσῃ νὰ τοῦ τὴν ἀναγνώσῃ, τὸν παρακαλῶ νὰ τοῦ εἰπῇ ὅ,τι τοῦ καταίβῃ εἰς τὸ κεφάλι. Ἀνώνυμος.»

MIM. (ὠργισμένος) Νὰ σᾶς καταίβῃ ἀποπληξία ὅλων ὧν!... Ἀκούς ἐκεῖ μπράβο!

ώραίιοι φίλοι... (πρὸς τὸν Γιαννάκη) καὶ μάλιστα τοῦ λόγου σου, κύρ Γιαννάκη! εὐχαριστῶ.

ΓΙΑΝΝ. Ἐλα, μὴ θυμώνης καὶ γράμμα ἀπ' τὰ Μέγαρα ὑπάρχει πραγματικῶς.

ΜΙΜ. Τώρα δὲν μὲ μεταπιάνεις πλέον...

ΓΙΑΝΝ. (ἐξάγων ἐπιστολὴν) Νά το, νά το! πρὸ μιᾶς ὥρας τὸ ἔλαβα.

ΜΙΜ. Καὶ πῶς δὲν μοῦ τὸ ἔδιδες;

ΓΙΑΝΝ. Γράφει εἰς ἐμένα ὁ γαμβρός σου, διότι ξεύρει, λέγει, ὅτι δὲν ξεύρεις νὰ διαβάσης!...

ΜΙΜ. Τὸ λοιπὸν ἡ ἱστορία μὲ τὴν Μαριγούλα εἶνε ἀληθινή;

ΓΙΑΝΝ. Μόνου, δηλαδή, ὅτι ἐγύρισε εἰς τὰ Μέγαρα.

ΜΙΜ. Κι' ὅτι ἤμπορῶ νὰ τὴν πάρω, ὅταν θέλω;

ΓΙΑΝΝ. Μάλιστα.

ΜΙΜ. Λόγον τιμῆς;

ΓΙΑΝΝ. Λόγον τιμῆς. Νὰ τὸ γράμμα, βάλε νὰ σοῦ τὸ διαβάσουν.

ΜΙΜ. (φορεῖ πάλιν τὸν πλόν του καὶ ἀναλαμβάνει τὸ δέμα) Στὰ Μέγαρα τὸ λοιπὸν! ἀφίνω με γειὰ καὶ καλαὶς ἀντάμωσais! (διευθύνεται πρὸς τὴν θύραν).

ΓΙΑΝΝ. Ἐνα μόνου ἔφτιασα ἐγὼ... (ὁ Μιμτζὸς ἐπιστρέφει) τὴν κληρονομιά...

ΜΙΜ. Τί; ἢ τρεῖς χιλιάδες...

ΓΙΑΝΝ. Ψεῦμα!

ΜΙΜ. (ἀποθέτει τὸν πλόν του καὶ τὸ δέμα) Στὰ παλῆρά μας λημέρια, τὸ λοιπὸν.

(πλησιάζει εἰς τὴν Κατίνα) Αἱ, Κατίνα;

ΚΑΤ. Τώρα ἔπρεπε κ' ἐγὼ νὰ πῶ ὄχι!

ΜΙΜ. (πρὸς τὸν Κωστῆν) Γράψε τὸ συμβόλαιον... Κάμε ὅ,τι θέλεις... (καταβαίνων τὴν σκηνήν) Νὰ ἤξευρα μόνου ποιὸς ἀνακάλυψε ποῦ δὲν ξεύρω γράμματα!

(πρὸς τὸ κοινόν) Κάνενας ἀπὸ σᾶς βέβαια... δὲν τὸ λέτε, αἱ;... (πρὸς τὸν ὑποβολέα)

Ἡ μήπως τοῦ λόγου σου;... καὶ σὺ δὲν μιλεῖς! Αἱ, ὑγεία!

[Καταπετάννυται ἡ ἀύλα].

~~~~~